

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Кзз 720/2025
04.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Милене Рашић, председника већа, Гордане Којић, Александра Степановића, Мирољуба Томића и Слободана Велисављевића, чланова већа, са саветником Врховног суда Снежаном Меденицом, као записничарем, у кривичном предмету малолетне АА, због кривичног дела злостављање и мучење из члана 137. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва Ктз бр.421/25 од 21.05.2025. године, поднетом против правноснажног решења Вишег суда у Врању Квм бр.27/24 од 30.01.2025. године, у седници већа одржаној дана 04. јуна 2025. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

УСВАЈА СЕ као основан захтев за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва Ктз бр.421/25 од 21.05.2025. године и **УКИДА** правноснажно решење Вишег суда у Врању Квм бр.27/24 од 30.01.2025. године, а предмет враћа Вишем суду у Врању на поновно одлучивање.

Образложење

Решењем Вишег суда у Врању Ким бр.24/24 од 27.11.2024. године одбијен је као неоснован захтев пуномоћника малолетне оштећене ББ – адвоката Милоша Недељковића, за накнаду трошкова у припремном поступку тог суда Ким бр.24/24, на име заступања оштећене од стране изабраног пуномоћника.

Решењем Вишег суда у Врању Квм 27/24 од 30.01.2025. године, усвајањем жалбе изабраног пуномоћника малолетне оштећене ББ – адвоката Милоша Недељковића, преиначено је решење Вишег суда у Врању Ким бр.24/24 од 27.11.2024. године, тако што је законском заступнику малолетне оштећене ББ, мајци ВВ, досуђена накнада у износу од 202.500,00 динара на име трошкова кривичног поступка – награде ангажованог пуномоћника – адвоката Милоша Недељковића у предмету тог суда Ким 24/24, те одређено да се ова накнада има исплатити на терет буџетских средстава суда у року од 60 дана од дана правноснажности решења.

Јавни тужилац Врховног јавног тужилаштва поднео је захтев за заштиту законитости Ктз бр.421/25 од 21.05.2025. године само против правноснажног решења Вишег суда у Врању Квм бр.27/24 од 30.01.2025. године, због повреде закона из члана 441. став 4. ЗКП у вези члана 154. и члана 79. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, те због битних повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) и став 2. тачка 2) ЗКП, са предлогом да Врховни суд усвоји захтев и укине побијано решење, а предмет врати Вишем суду у Врању на поновно одлучивање.

Врховни суд је у седници већа, коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Врховног јавног тужиоца, сматрајући да његово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажно решење против којег је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изложених у захтеву, нашао:

Захтев је основан.

Основано се захтевом за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва указује да је доношењем побијаног правноснажног решења учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, јер су наведеном одлуком о трошковима кривичног поступка повређене одредбе члана 154. став 2. и члана 79. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

Наиме, из списка предмета произилази да је Више јавно тужилаштво у Врању поднело захтев за покретање припремног поступка Ктм бр.44/24 од 29.05.2024. године према малолетној АА и др, због кривичног дела злостављање и мучење из члана 137. став 1. у вези члана 33. Кривичног законика, те дана 16.10.2024. године поднело и захтев за допуну припремног поступка против истих малолетних лица, због кривичног дела из члана 137. став 1. у вези члана 33. КЗ.

Побијаним решењем, Виши суд у Врању је усвајањем жалбе изабраног пуномоћника малолетне оштећене ББ – адвоката Милоша Недељковића, преиначио решење Вишег суда у Врању Ким бр.24/24 од 27.11.2024. године (којим је одбијен захтев пуномоћника малолетне оштећене за накнаду трошкова у припремном поступку), тако што је законском заступнику малолетне оштећене ББ, мајци ВВ, досуђена накнада у износу од 202.500,00 динара на име трошкова кривичног поступка – награде ангажованог пуномоћника, адвоката Милоша Недељковића, у предмету тог суда Ким бр.24/24, а у образложењу решења наведено је да је одлука о трошковима донета на основу члана 79. став 1. у вези члана 154. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

Поступајући на овај начин, Виши суд у Врању учинио је повреду закона из члана 441. став 4. ЗКП, у вези члана 154. и 79. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

Одредбом члана 154. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица („Службени гласник РС“, број 85/2005) је

прописано да малолетно лице као оштећени мора имати пуномоћника од првог саслушања окривљеног. Одредбом става 2. истог члана је предвиђено да у случају да малолетно лице нема пуномоћника, њега ће решењем из реда адвоката који су стекли посебна знања из области права детета и кривичноправне заштите малолетних лица поставити председник суда, а трошкови заступања падају на терет буџетских средстава суда.

По налажењу Врховног суда, правилним тумачењем цитиране одредбе члана 154. став 2. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица произилази да на терет буџетских средстава падају само трошкови заступања малолетне оштећене од стране пуномоћника који је постављен решењем председника суда или решењем јавног тужиоца као органа поступка, а не и трошкови заступања малолетне оштећене од стране изабраног пуномоћника.

Имајући у виду напред цитиране законске одредбе, те чињеницу да из списка предмета произилази да у конкретном случају адвокат Милош Недељковић малолетној оштећеној ББ није постављен као пуномоћник по службеној дужности, решењем јавног тужиоца, већ је реч о изабраном пуномоћнику, кога је пуномоћјем овластио законски заступник малолетне оштећене, мајка ВВ, то је по оцени овога суда побијаним правноснажним решењем учињена повреда одредаба члана 154. став 2. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

Одредбом члана 79. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица прописано је да суд може малолетника обавезати на плаћање трошкова поступка и на испуњење имовинскоправног захтева само ако је малолетнику изрекао казну. Ако је према малолетнику изречена васпитна мера или је поступак обустављен, трошкови поступка падају на терет буџетских средстава, а оштећени се ради остваривања имовинскоправног захтева упућује на парнични поступак.

Имајући у виду цитирану законску одредбу, те чињеницу да према малолетној АА није изречена васпитна мера, нити је поступак обустављен, већ је поднет захтев за допуну припремног поступка дана 16.10.2024. године, то је нижестепеним решењем учињена и повреда одредаба члана 79. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

Стога су основани наводи захтева за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва којима се указује да је побијаним решењем учињена повреда закона из члана 441. став 4. ЗКП, у вези члана 154. и члана 79. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица.

Основани су и наводи захтева којима се указује да је нижестепеним решењем учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, јер је изрека побијаног решења неразумљива, обзиром да се у изреци не наводи правни основ, односно одредба закона на основу које је суд донео побијано решење.

Основани су и наводи захтева којима се указује да је побијаним правноснажним решењем учињена битна повреда одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, јер у решењу нису наведени разлози о одлучним чињеницама, док су изнети разлози нејасни и противречни, имајући у виду да је нижестепени суд висину награде изабраног пуномоћника одредио применом тарифног броја 8. став 1. у вези тарифног броја 1. Тарифе о наградама и накнадама за трошкове за рад адвоката, али и применом члана 154. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, имајући у виду да је тарифним бројем 8. став 1. Тарифе прописано да за заступање малолетног лица као оштећеног адвокату припада награда као и за одбрану окривљеног, док се тарифним бројем 1 предвиђају основице за обрачун награде у зависности о висине запрећене казне за кривично дело, те дакле, тарифни број 1 и 8. Тарифе о наградама и накнадама за трошкове за рад адвоката, на основу којих се одређује висина награде адвоката, не представљају правни основ за додељивање трошкова поступка изабраном пуномоћнику, који падају на терет буџетских средстава суда. При томе, у нижестепеном решењу суд уопште не образлаже члан 79. став 1. Закона о малолетним учиниоцима кривичних дела и кривичноправној заштити малолетних лица, на коју одредбу се позива у образложењу.

Због учињених повреда закона, Врховни суд је на основу члана 492. став 1. тачка 1) ЗКП усвојио захтев за заштиту законитости јавног тужиоца Врховног јавног тужилаштва, и укинуо побијано решење, а предмет вратио Вишем суду у Врању на поновно одлучивање, да би се у поновном поступку, имајући у виду примедбе изнете у овој пресуди, донела правилна, јасна и на закону засновна одлука.

Записничар-саветник
Снежана Меденица, с.р.

Председник већа-судија
Милена Рашић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић